

ZAKON O KAZENSKEM POSTOPKU (ZKP)

z novelo ZKP-O

Uvodna pojasnila

dr. Miha Šepec

LEXPERA®

GV
ZALOŽBA

Ljubljana 2021

Predgovor

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-O), sprejet 17. 12. 2020 in 25. 12. 2020 objavljen v Uradnem listu RS, začne učinkovati petnajsti dan po objavi, uporabljati pa se začne štiri mesece po uveljavitvi. Izjema so določbe o evropskem javnem tožilcu (novi, a165.a člen ter spremenjena 165.a in 170. člen); te se uporabljajo od dneva začetka delovanja Evropskega javnega tožilstva po določbah Uredbe 2017/1939/EU, ki ga s sklepom določi Evropska komisija.

Novela je nadvse obsežna, vsebuje kar 52 členov z vsebinskimi določbami (oziroma 57 skupaj s prehodnimi in končnimi določbami), ki so bistveno posegle v nekatere institute kazenskoprocesne zakonodaje, uvedle pa so tudi nove, ki bodo imeli v praksi pomembne posledice. Ker je to že petnajsta novela, zelo obsežne pa so bile tudi nekatere prejšnje, se postavlja vprašanje, ali ne bi bil morda čas za povsem nov zakon. V to kislno jabolko si očitno ne upa ugrizniti nobena vlada, tako da si tudi v prihodnje verjetno lahko obetamo le področno krpanje zdajšnjega zakonskega besedila.

Največja novost je uvedba Evropskega javnega tožilstva, s čimer je naš kazenski postopek postal dvotiren: za nekatera kazniva dejanja je pristojen državni tožilec oziroma zasebni tožilec, za druga pa Evropsko javno tožilstvo, ki ga na nacionalni ravni zastopa evropski delegirani tožilec.

Številne spremembe so tudi v postopku proti mladoletnikom. S tem so v domačo zakonodajo prenesene določbe Direktive (EU) 2016/800 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o procesnih jamstvih za otroke, ki so osumljene ali obdolžene osebe v kazenskem postopku.

Z določbo izredno spornega na novo dodanega dvanajstega odstavka 128. člena je bila Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja

(ZDIJS) glede dostopnosti kazenskih spisov podeljena primarnost nad določbami ZKP.

Vrhovni sodniki bodo odslej pri zahtevah o varstvu zakonitosti tako kot v civilnem postopku lahko pisali ločena mnenja.

Precej novosti je tudi pri delu državnih tožilcev. Zdaj je postopke mogoče združiti že v predkazenski fazi. Dodan je instrukcijski rok za obravnavo kazenske ovadbe in spremenjen rok, v katerem mora državni tožilec po končani preiskavi vložiti obtožnico. Spremembe so tudi glede zavrženja kazenske ovadbe kvalificiranega ovaditelja. Tožilcem so naložene dodatne obveznosti pri označevanju dokaznega gradiva v obtožnici, kar naj izboljša preglednost kazenskega spisa in učinkovitost dela sodišč.

Novela je prinesla še številne druge dopolnitve in spremembe: po novem je mogoče prikritje osebnih podatkov o prebivališču posameznikov, spremembe so na področju e-sodstva in obveščanja o pravici do zagovornika, vpeljana je možnost videokonferenčnega snemanja celotnega naroka, spremenjeni so procesni roki in rok za preložitev glavne obravnave, posameznik ima pravico, da je obveščen o sestavi senata na višjem sodišču, to pa bo moralo pogosteje samo razpisati obravnavo. Spremembe so še pri povrnitvi stroškov v predkazenskem postopku, podaljšano je trajanje pridržanja oseb, ki jim je prostost že odvzeta v drugem postopku, pristojnosti zunajobravnavnega senata pri obravnavi obtožnice so zmanjšane. Nekaj je tudi minimalnih redakcijskih sprememb.

Novosti je torej res veliko. V uvodnih pojasnilih so podrobno prikazane, ob spornih, ki niso bile najboljše premišljene, pa sem dodal svoj komentar, vendar sem se zaradi omejenega obsega omejil le na najbolj kritične opazke.

dr. Miha Šepec

Maribor, januar 2021

Kazalo

Uvodna pojasnila

1. Evropsko javno tožilstvo	15
1.1. Uvod	15
1.2. Ureditev v ZKP-O.....	18
2. Dopolnitve postopka proti mladoletnikom	22
3. Javni dostop do informacij iz kazenskih spisov	28
3.1. Besedilo novele in stališča državnih organov pred sprejetjem	28
3.2. Kritična analiza.....	30
4. Ločena mnenja vrhovnih sodnikov	35
5. Spremembe glede dela tožilcev	37
5.1. Združitev postopkov	37
5.2. Instrukcijski rok za ovadbo in seznanitev osumljenca z ovadbo	39
5.3. Rok za vložitev obtožnice po končani preiskavi	43
5.4. Zavrnjenje ovadbe kvalificiranega ovaditelja.....	44
5.5. Popis dokaznega gradiva v obtožnem aktu	45
6. Druge spremembe	46
6.1. Prikritje osebnih podatkov	46
6.2. Obveščanje o brezplačni pravni pomoči	47
6.3. E-sodstvo.....	48
6.4. Videokonference	49
6.5. Roki	50
6.6. Preložitev glavne obravnave	51

6.7. Pravica do obveščanja o sestavi senata	51
6.8. Obravnava na drugi stopnji	52
6.9. Povrnitev stroškov v predkazenskem postopku	53
6.10. Pridržanje oseb	53
6.11. Pristojnost zunajobravnavnega senata	53
6.12. Redakcijske in druge minimalne spremembe	54
6.13. Prehodne in končne določbe	54

Zakon o kazenskem postopku

Prvi del

SPLOŠNE DOLOČBE

I. poglavje: Temeljna načela	57
II. poglavje: Pristojnost sodišč	65
1. Stvarna pristojnost in sestava sodišč	65
2. Krajevna pristojnost	68
3. Združitev in izločitev postopka	70
3.a Prenos stvarne pristojnosti	72
4. Prenos krajevne pristojnosti	72
5. Posledice nepristojnosti in spor o pristojnosti	73
III. poglavje: Izločitev	74
IV. poglavje: Državni tožilec	78
V. poglavje: Oškodovanec in zasebni tožilec	80
VI. poglavje: Zagovornik	90
VII. poglavje: Vloge in zapisniki	93
VIII. poglavje: Roki	103
IX. poglavje: Stroški kazenskega postopka	105
X. poglavje: Premoženjskopravni zahtevki	111
XI. poglavje: Izdaja in naznanitev odločb	115
XII. poglavje: Vročanje pisanj in pregledovanje spisov	117

XIII. poglavje: Izvršitev odločb	127
XIV. poglavje: Pomen izrazov v zakonu in druge določbe . . .	131
Drugi del	
POTEK POSTOPKA	
A. PREDHODNI POSTOPEK	140
XV. poglavje: Predkazenski postopek	140
XVI. poglavje: Preiskava	186
XVII. poglavje: Ukrepi za zagotovitev obdolženčeve navzočnosti, za odpravo ponovitvene nevarnosti in za uspešno izvedbo kazenskega postopka	199
1. Skupna določba	199
2. Vabilo	200
3. Privedba	201
4. Obljuba obdolženca, da ne bo zapustil prebivališča . . .	202
4.a Prepoved približanja določenemu kraju ali osebi	202
4.b Javljanje na policijski postaji	203
5. Varščina	204
5.a Hišni pripor	206
6. Pripor	207
7. Izvrševanje pripora	213
XVIII. poglavje: Preiskovalna dejanja	221
1. Hišna in osebna preiskava	221
2. Zaseg predmetov	228
3. Ravnanje s sumljivimi stvarmi	234
4. Zaslišanje obdolženca	235
5. Zasliševanje prič	238
6. Ogled	250
7. Izvedenstvo	251
XIX. poglavje: Obtožnica in ugovor zoper obtožnico	259

B. GLAVNA OBRAVNAVA IN SODBA	267
XIX.a poglavje: Predobravnavni narok	267
XX. poglavje: Priprave na glavno obravnavo	272
XXI. poglavje: Glavna obravnavava	276
1. Javnost glavne obravnave	276
2. Vodstvo glavne obravnave.	277
3. Pogoji za glavno obravnavo	280
4. Preložitev in prekinitvev glavne obravnave	282
5. Zapisnik o glavni obravnavi	284
6. Začetek glavne obravnave in zaslišanje obtoženca	286
7. Dokazni postopek	290
8. Sprememba in razširitev obtožbe	296
9. Beseda strank	297
XXII. poglavje: Sodba	299
1. Izrekanje sodbe	299
2. Vrste sodb	300
3. Razglasitev sodbe	302
4. Pisna izdelava in vročitev sodbe.	304
C. POSTOPEK S PRAVNIMI SREDSTVI	307
XXIII. poglavje: Redna pravna sredstva	307
1. Pritožba zoper sodbo sodišča prve stopnje	307
a) Pravica do pritožbe.	307
b) Vsebina pritožbe.	309
c) Razlogi, s katerimi se sme sodba izpodbijati	310
d) Postopek s pritožbo	313
e) Meje preizkusa sodbe sodišča prve stopnje.	317
f) Odločbe sodišča druge stopnje o pritožbi	319
2. Pritožba zoper sodbo sodišča druge stopnje	323
3. Pritožba zoper sklep	323

XXIV. poglavje: Izredna pravna sredstva	325
1. Obnova kazenskega postopka	325
3. Zahteva za varstvo zakonitosti	331
D. SKRAJŠANI IN POENOSTAVLJENA POSTOPKA TER POSEBNE DOLOČBE ZA IZREKANJE SODNEGA OPOMINA IN ZA POSTOPEK PROTI MLADOLETNIKOM	336
XXV. poglavje: Skrajšani postopek pred okrajnim sodiščem	336
XXV.a poglavje: Postopek za izdajo kaznovalnega naloga	343
XXVI. poglavje: Posebne določbe o izrekanju sodnega opomina	345
XXVI.a poglavje: Sporazum o priznanju krivde	347
XXVII. poglavje: Postopek proti mladoletnikom	350
1. Splošne določbe	350
2. Sestava sodišča	357
3. Uvedba postopka	358
4. Pripravljalni postopek	360
5. Postopek pred senatom za mladoletnike	365
6. Pravna sredstva	368
7. Nadzorstvo sodišča nad izvajanjem ukrepov	369
8. Ustavitev izvrševanja in sprememba odločbe o vzgojnih ukrepih	370

Tretji del

POSEBNI POSTOPKI

XXVIII. poglavje: Postopek za uporabo varnostnih ukrepov, za odvzem premoženjske koristi, podkupnin ter denarja ali premoženja nezakonitega izvora in za preklic pogojne obsodbe	371
XXIX. poglavje: Postopek za odločbo o izbrisu obsodbe in o prenehanju varnostnih ukrepov in pravnih posledic obsodbe	384

XXX. poglavje:	Postopek za mednarodno pravno pomoč in izvršitev mednarodnih pogodb v kazenskopravnih stvareh	386
XXXI. poglavje:	Postopek za izročitev obdolžencev in obsojencev	395
XXXII. poglavje:	Postopek za povrnitev škode, rehabilitacijo in uveljavitev drugih pravic oseb, ki so bile neupravičeno obsojene ali jim je bila neutemeljeno vzeta prostost	407
XXXIII. poglavje:	Postopek za izdajo tiralice in razglasa	411
XXXIV. poglavje:	Prehodne in končne določbe	413
Iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-A)		418
Iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-D)		420
Iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-E)		421
Iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-F)		422
Iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-G)		423
Iz Zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o kazenskem postopku (ZKP-H)		427
Iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-I)		428
Iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-J)		431

Iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-K)	432
Iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-L)	434
Iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-M).	435
Iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-N)	436
Iz Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-O)	439